

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova,
Ala Cobăneanu,
Galina Stratulat,
Dumitru Mardari,
Mariana Pitic

examinând cererea de revizuire depusă de Covalenco Dumitru și avocatul acestuia Ionaș Gheorghe,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Covalenco Dumitru împotriva Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Nastas Corina, cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalităților și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 12 iulie 2012, Dumitru Covalenco s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Corina Nastas, cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a penalităților.

La 02 aprilie 2013, Dumitru Covalenco a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor înaintate (f.d. 72-73). Prin cererea depusă, reclamantul a solicitat încasarea suplimentară din contul pârâtului a dobânzii de întârziere în mărime de 2759 euro pentru neachitarea la timp a despăgubirii de asigurare, cu evidența termenului începând din 14 august 2011 și până la 02 aprilie 2013, cu efectuarea plății în lei moldovenești, conform cursului oficial de schimb valutar existent la data executării hotărârii.

Prin hotărârea Judecătoria Botanica municipiul Chișinău din 02 aprilie 2013 a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Covalenco. A fost dispusă încasarea din contul Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni în beneficiul reclamantului a prejudiciului material cauzat în mărime de 15300 euro, a penalității de întârziere de 2799 euro și dobânzile de întârziere în mărime de 2759 euro, precum și cheltuielile de judecată în sumă totală

de 13205 lei. De asemenea, a fost dispusă încasarea din contul pârâtului în folosul statului a taxei de stat în mărime de 1316,87 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013, a fost admis apelul declarat de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni cu completarea hotărârii Judecătorei Botanica, municipiul Chișinău din 02 aprilie 2013, fiind obligat Dumitru Covalenco să transmită automobilul de model ”BMW 525 D” cu nr. de înmatriculare XXXXXXXX în proprietatea Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni. În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, a fost admis.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013 și hotărârea Judecătorei Botanica, municipiul Chișinău din 02 aprilie 2013, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii lui Covalenco Dumitru.

La 01 decembrie 2020, Covalenco Dumitru și avocatul acestuia Ionaș Gheorghe, au depus o cerere de revizuire prin care au solicitat anularea deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014, cu reținerea cauzei spre examinare la Curtea Supremă de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire s-a indicat că, la 28 octombrie 2014, Covalenco Dumitru a depus împotriva Moldovei o cerere în fața Curții Europene a Drepturilor Omului, în care a criticat faptul anulării de către Curtea Supremă de Justiție a două hotărâri adoptate în favoarea reclamantului, în cadrul unui proces civil, de către două instanțe inferioare, iar examinarea recursului de către Curtea Supremă de Justiție a avut loc fără participarea părților, iar la baza casării au stat argumente completamente noi, care nu fuseseră dezbătute anterior de către părți în fața instanțelor inferioare. În acest sens a invocat încălcarea dreptului la un proces echitabil

Astfel, prin hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Covalenco v. Republica Moldova din 16 iunie 2020 (devenită definitivă la 16.09.2020) a fost declarată admisibilă plângerea reclamantului Covalenco Dumitru, în baza art. 6 § 1, s-a constatat că a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție. A fost obligat Statul reclamat să achite reclamantului, în termen de trei luni de la data devenirii definitive a hotărârii în conformitate cu articolul 44 § 2 din Convenție, următoarele sume care trebuie convertite în lei moldovenești la rata aplicabilă la data transferului: EUR 3500 (trei mii cinci sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru prejudiciul moral; EUR 1500 (una mie cinci sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru costuri și cheltuieli.

Încălcarea dreptului la un proces echitabil a lui Covalenco Dumitru s-a rezumat la faptul că Curtea Supremă de Justiție a casat hotărârile instanțelor inferioare și nu a făcut nicio referire la constatările acestor instanțe în propria sa hotărâre. Curtea Supremă de Justiție nu putea, în cadrul unui proces echitabil, să renunțe la o ședință publică înainte de a adopta decizia sa, care urma să fie hotărârea irevocabilă pronunțată în cadrul litigiului respectiv. Curtea Supremă de Justiție a admis argumentul companiei de asigurări, potrivit căruia ea nu avusese acces la automobilul avariat. În acest sens, Curtea Supremă de Justiție nu a acordat atenție contraargumentului reclamantului cu privire la faptul că automobilul se afla în posesia acesteia din urmă și că un expert ales de către compania de asigurări efectuase o expertiză a automobilului. În opinia Curții, contraargumentul

reclamantului a fost unul esențial și, în cazul în care ar fi fost admis, putea conduce la adoptarea unei soluții diferite în cauza dată. În pofida acestui fapt, Curtea Supremă de Justiție a rămas tăcută la acest subiect. În absența unui răspuns specific și expres, este imposibil de determinat dacă instanța respectivă pur și simplu a neglijat argumentul invocat de către reclamant sau dacă a intenționat să-l respingă și, în această ultimă ipoteză, care puteau fi motivele acestei decizii.

Totodată, art. 6 alin. (1) al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, stabilește că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită prin lege.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, în unanimitate, că a avut loc o încălcare a art. 6 § 1 al Convenției, ca urmare a lipsei unei motivări explicite din decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014.

Astfel, revizuentul și-a formulat cererea prin prisma art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, indicând că nu este de acord cu decizia supusă revizuirii, dat fiind faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că cererea de revizuire urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Potrivit art. 447 lit. a) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire: părțile și alți participanți la proces. În speță, Covalenco Dumitru este parte în procesul, a cărui soluție se cere a fi revizuită.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Conform art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 6 luni de la pronunțarea hotărârii sau deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului – în cazul prevăzut la art. 449 lit. h).

Din probele prezentate rezultă, că decizia Curții Europene a Drepturilor Omului a fost pronunțată la 16 iunie 2020, iar cererea de revizuire a fost depusă la 01 decembrie 2020 (f.d. 159-165), astfel revizuentul s-a încadrat în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

Conform art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională. Revizuentul a

prezentat instanței de revizuire copia deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului din 16 iunie 2020 (f.d. 166-174).

Din actele acuzei rezultă că, prin hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Covalenco v. Republica Moldova din 16 iunie 2020 (devenită definitivă la 16.09.2020) a fost declarată admisibilă plângerea reclamantului Covalenco Dumitru, în baza art. 6 § 1, s-a constatat că a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție. A fost obligat Statul reclamat să achite reclamantului, în termen de trei luni de la data devenirii definitive a hotărârii în conformitate cu articolul 44 § 2 din Convenție, următoarele sume care trebuie convertite în lei moldovenești la rata aplicabilă la data transferului: EUR 3500 (trei mii cinci sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru prejudiciul moral; EUR 1500 (una mie cinci sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru costuri și cheltuieli.

Încălcarea dreptului la un proces echitabil a lui Covalenco Dumitru s-a rezumat la faptul că Curtea Supremă de Justiție a casat hotărârile instanțelor inferioare și nu a făcut nicio referire la constatările acestor instanțe în propria sa hotărâre. Curtea Supremă de Justiție nu putea, în cadrul unui proces echitabil, să renunțe la o ședință publică înainte de a adopta decizia sa, care urma să fie hotărârea irevocabilă pronunțată în cadrul litigiului respectiv. Curtea Supremă de Justiție a admis argumentul companiei de asigurări, potrivit căruia ea nu avusese acces la automobilul avariat. În acest sens, Curtea Supremă de Justiție nu a acordat atenție contraargumentului reclamantului cu privire la faptul că automobilul se afla în posesia acesteia din urmă și că un expert ales de către compania de asigurări efectuase o expertiză a automobilului. În opinia Curții, contraargumentul reclamantului a fost unul esențial și, în cazul în care ar fi fost admis, putea conduce la adoptarea unei soluții diferite în cauza dată. În pofida acestui fapt, Curtea Supremă de Justiție a rămas tăcută la acest subiect. În absența unui răspuns specific și expres, este imposibil de determinat dacă instanța respectivă pur și simplu a neglijat argumentul invocat de către reclamant sau dacă a intenționat să-l respingă și, în această ultimă ipoteză, care puteau fi motivele acestei decizii.

Având în vedere argumentele invocate în cererea de revizuire și probele prezentate în susținerea cererii de revizuire și anume copia hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Covalenco v. Republica Moldova din 16 iunie 2020 (devenită definitivă la 16.09.2020), Colegiul lărgit ajunge la concluzia că, în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii și pentru a înlătura încălcările invocate, se impune necesitatea admiterii cererii de revizuire depusă de Covalenco Dumitru și avocatul acestuia Ionaș Gheorghe, anulării deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014 și reținerii pricinii pentru examinarea recursului declarat de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, în Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu art. 269-270, art. 449 lit. h), art. 452 și art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea de revizuire depusă de Covalenco Dumitru și avocatul acestuia Ionaș Gheorghe.

Se casează decizia Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014, în cauza civilă la cererea lui Covalenco Dumitru împotriva Companiei de Asigurări „Asterra Grup”

Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Nastas Corina, cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalităților și a dobânzii de întârziere și a actelor juridice săvârșite în baza ei și a contractelor de vânzare-cumpărare, și se reține cauza civilă pentru examinarea recursului declarat de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, în Curtea Supremă de Justiție.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecător

Svetlana Filincpva

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Mariana Pitic